

מדריך שמיטה

לגן הנוי

הוצאת

מכון התורה והארץ

כפר דרום ד.ג. חוף עזה

טל': 07-6847325

פקס 07-6847055

אדר תש"ס

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח

www.daat.ac.il

כתיבה: אגרונום – מרדכי שומרון.

פסיקה הלכתית

עפ"י פסקי הרה"ר לישראל: הרה"ג יעקב אריאל שליט"א הרב הראשי

לרמת גן.

הרב יהודה הלוי עמיחי, הרב יואל פרידמן,

הרב עזריאל אריאל.

אגרונום – ישראל גלון.

ייעוץ מקצועי:

כל הזכויות שמורות

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח

www.daat.ac.il

תוכן עינים

5	.....	הקדמה
7	.....	פרק א' יסודות ההלכה
	.....	פרק ב' הכנת גן הנוי לקראת השמיטה
		הטיפול בגן הנוי הציבורי והמקצועי בשמיטה
19	.....	פרק ג' טיפול בעצים ושיחים
26	.....	פרק ד' הטיפול בדשא בשמיטה
31	.....	פרק ה' הטיפול בורדים בשביעית
33	.....	פרק ו' הטיפול במיכלים – עצים ואדניות
37	.....	פרק ז' גידולי שביעית
39	.....	פרק ח' הכנות לשתילה בשמינית
		הטיפול בגינת הנוי הפרטית
43	.....	פרק א' טיפול בעצים ושיחים
45	.....	פרק ב' הטיפול בדשא בשמיטה
46	.....	פרק ג' הטיפול בורדים בשביעית
46	.....	פרק ד' הטיפול בעצים ואדניות בשמיטה
		נספחים:
47	.....	1. הנחיות השקיה לעונה בגן הנוי – מאת: אג' ישראל גלון
		2. המלצות לבדיקות קרקע ודישון בגן נוי – מאת: דוד יולס;
		דר' אלברט אבידן; אסתר מור; עמי גיפס; שירות השדה
53	.....	יצחק הליאור, הנדסת הצומח, גננות ונוף

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח
www.daat.ac.il

הקדמה

העיסוק בנויה של ארץ ישראל – מצוה הוא, משום יישוב ארץ ישראל. שונה הוא העיסוק בנוי בארץ ישראל מעבודת הנוי בארצות חוץ. בכל ארץ בעולם אין הנוי אלא צורך, להרחיב דעתו של אדם ולהנותו במראות נחמדים ומשובבי נפש. בארץ ישראל לעומת זאת, עצם העיסוק בנויה של הארץ – המביא את חן המקום וחיבתו על יושביו – ערך הוא. וכל המוסיף להדר במצוות יישובה של הארץ ע"י תוספת נוי – הרי זה משובח.

משום כך נדרשת הפסקה של שנה. שנת המנוחה לאדם ולאדמה מפגישה את כל מי שדורך על האדמה עם יהושע בן נון בכניסתו לארץ, כאשר מלאך ה' אומר לו: "של נעלך מעל רגלך, כי המקום אשר אתה עומד עליו קודש הוא" (יהושע ה, טו). ועם כל זה – אין פירושה של השביתה להחזיר את העולם לתוהו ובוהו ולמלא את כל הגינה חרולים וקמשונים. השביתה ממלאכות מסויימות מחד גיסא, והידיעה שכל מלאכה אחרת תלויה בשאלה הלכתית ודורשת בירור מאידך גיסא – מחיות מידי יום ביומו את התודעה הזאת אצל הגנן ואצל בעל הבית כאחד. וקדושתה של אדמת ארץ ישראל חיה בלבבות.

חוברת זו מיועדת לגנן המקצועי ולגנן הפרטי. לא הרי החקלאי כהרי הגנן. החקלאי עוסק ברברים שיש בהם חיי נפש, ואילו הגנן

עוסק בדברים הנחשבים למותרות. לכן שונה דרך הפסיקה לחקלאי מדרך הפסיקה לגנן. כאן אין אנו מחפשים אחר הדעות המקילות כדי להסתמך עליהן בשעת הדחק, אלא הולכים אחר שורת הדין, בין לקולא ובין לחומרא. ומכאן ההבדלים בהוראות ההלכתיות.

ויהי רצון שתהיה חוברת זו נדבך נוסף בדרכנו אל שמירת שמיטה מלאה בארץ ישראל.

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח
www.daat.ac.il